

ТВОРЧІ ПРОЄКТИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Нова парадигма освіти та входження українських навчальних закладів у ринкові відносини вимагають ще більшого зростання ефективності підготовки сучасного студента. Підвищення рівня професійної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва спонукає до пошуку нових форм та методів навчання. Важливими є уміння майбутнього учителя музичного мистецтва здійснювати проектну діяльність, самостійно опрацьовувати великий обсяг мистецького матеріалу та критично оцінювати його, використовувати сучасні інформаційно-педагогічні технології.

Проектування не є принципово новим видом людської діяльності. Відкриття винахідника чи науковця, створення архітектурних споруд чи художніх творів – це прояв творчості і водночас проектування в певній галузі людської діяльності. Проектна методологія в останні десятиліття зазнала значного поширення та розвитку в мистецькій освіті.

На думку Є. Геніке, педагогічне проектування – це прояв постійної різнобічної творчості, яка передбачає наявність у педагога творчих здібностей, дослідницьких умінь, серед яких важливе місце займають ініціативність, активність, спостережливість, уміння нестандартно мислити, багата уява та інтуїція, дослідницький підхід до аналізу навчально-виховних ситуацій, розв'язання педагогічних завдань, самостійність суджень і висновків [2].

Дослідженням проблеми проектної діяльності займалися вітчизняні та зарубіжні науковці: О. Безпалько, К. Вудворт, Дж. Дьюї, В. Кілпатрик, О. Коберник, Н. Любчак, Л. Масол, В. Нечипоренко, О. Олексюк, О. Пехота, Є. Полат, Д. Рулкель, Ч. Річардс, Л. Савченко, О. Слободяник, С. Сисоєва, К. Фрей, Л. Хоменко, І. Шевченко та ін.

У дослідженнях О. Слободяник процес педагогічного проектування розглядається як основний механізм здійснення та розвитку інноваційної діяльності, особливий вид творчості, включаючи прогнозування, моделювання та аналітичне оцінювання.

Враховуючи думку вітчизняних та зарубіжних науковців можна виділити такі типи проекту: за змістом (монопредметний, міжпредметний, надпредметний); за кінцевим результатом

(теоретичний, теоретико-практичний, практико-орієнтований); за тривалістю (мініпроект, короткочасний, середньої тривалості, довготривалий, лонгїтюдний); за кількістю учасників (індивідуальний, колективний (парний, груповий)); за ступенем самостійності (репродуктивно-дослідний, частково-пошуковий, дослідницький чи експериментально-дослідницький, евристичний); за характером контактів (внутрішній, зовнішній, міжнародний) [4, с. 240].

С. Давидова зауважує, що в процесі творчої проєктної діяльності у студентів формуються уміння та навички проєктування майбутньої педагогічної діяльності, здатність до нетипового розв'язання поставлених задач, творчо-креативне мислення, розвиваються комунікативні здібності до співпраці й роботи у колективі, що дозволить майбутнім учителям, здійснювати педагогічну діяльність на високому професійному рівні [3, с. 38].

Інноваційні технології, які використовуються в процесі реалізації творчих проєктів, дозволяють виявити культурні потреби, розширити цільову аудиторію, сформувати інформаційно-комунікаційний культурний простір, підвищити комплексну ефективність мистецької діяльності.

Інноваційний характер мистецького розвитку ґрунтується на функціонуванні і широкому використанні комп'ютерних технологій, поширенні мистецьких зразків через медіапростір. Широта віртуального середовища призводить також до глибоких змін в системі пізнання і творення мистецтва, вплив технічних засобів у сучасних умовах виявляється практично на усіх етапах створення художнього твору – від виникнення творчого задуму до трансляції кінцевого продукту засобами медіа [5, с. 135].

Перспективними для сучасних учителів музичного мистецтва є проєктні методи навчання, які спонукають до творчості, розширюють мистецькі знання, заохочують студентів до активної діяльності, сприяють збільшенню інтересів до інтерпретування творів мистецтва та активізують художньо-образне мислення, розвивають акторські та комунікативні здібності. Визначальним у творчих проєктах є сприятлива атмосфера, спрямована на індивідуальну траєкторію розвитку кожного студента та їх уміння працювати в команді, сприяння у розробці власних проєктів у ролі автора, виконавця, режисера, музиканта-педагога, співучасника творчого процесу в різних видах мистецтва. Такі принципи спонукають до позитивного ставлення до освітнього процесу, формують активність та навчальну

позитивну амбітність студентів, спрямованість на успішність та результативність у виконавській, педагогічній діяльності.

Л. Гаврілова розглядає поняття професійної компетентності, щодо учителів музики як специфічну інтегральну здатність, що забезпечує успіх музично-педагогічної діяльності і становить складне динамічне утворення компонентами якого є психолого-педагогічна, фахово-музична та інформаційно-комунікаційна, що в свою чергу містять когнітивну, практично-діяльну й ціннісно-особистісну складові [1].

Аналіз досвіду підготовки учителів музичного мистецтва у педагогічних університетах та сучасних просвітницьких мистецьких практик дозволив виявити популярність такої форми освітньої взаємодії між викладачем та студентом, учителем і учнем, митцем і глядачем, автором і учасником мистецького проекту.

Творчі проекти, як правило, не мають детально опрацьованої структури спільної діяльності учасників. Вона розвивається, підпорядковуючись прийнятій групою логіці спільної діяльності, інтересам учасників проекту. Це можуть бути спільні творчі мистецькі проекти студентів факультету мистецтв, де поєднується живопис, хореографія, музичний супровід та сольний, хоровий спів та інші варіації. Оформлення результатів проекту вимагають чітко продуманого сценарію, плану, репортажу, відеозапису, альбому, відеофільму.

Першочерговим завданням є виховання та підготовка лідера творчого проекту – непересічної творчої особистості, яка здатна генерувати нову мистецьку ідею, створити команду однодумців, зацікавити майбутніх учасників і публіку, поширювати й пропагувати провідну ідею проекту.

Участь студентів у творчих проектах спрямовує навчання на усвідомлене засвоєння набутого ними досвіду, залучає їх до творчої діяльності, сприяє професійному становленню майбутніх педагогів, що розкриває дидактичний потенціал творчих проектів та дозволяє використовувати їх як комплексний засіб формування професійної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва.

Література:

1. Гаврілова Л.Г. Система формування професійної компетентності майбутніх учителів музики засобами мультимедійних технологій: Автореф. дис. доктора педагогічних наук – К., 2015. – 42 с.
2. Генике Е. Как преподавать студентам, которые не хотят учиться? Вестник высшей школ. – 1999. – №10. – С.26–27.
3. Давидова С. В. Роль творчих проєктів у формуванні професійної компетентності сучасних учителів Матеріали III міжнародної науково-практичної конференції «Педагогіка в системі гуманітарного знання» (м. Одеса, 8–9 вересня 2017 року). Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2017.– С.36–39.
4. Слободяник О. В. Аналіз поняття «проєкт», «проєктна технологія», «педагогічне проєктування» у дослідженнях зарубіжних та вітчизняних науковців. Наукові записки. Серія: Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти. – 2015. – Т. 3. – №. 7. – С. 234–243.
5. Падалка Г.М. Педагогіка мистецтва: (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін) – К.: Освіта України, 2008. – 274 с.